Ціна 30 сот.

КРАКІВСЬКІ ВІСТИ

Народній часопис для Ґенерального Ґубернаторства

Krakauer Nachrichten
Ukrainische Volkszeitung
für General-Gouvernement

ЧАСОПИС ВИХОДИТЬ ДВІЧІ В ТИЖДЕНЬ, В СЕРЕДУ І СУБОТУ В ГОД. 6. ВЕЧЕРОМ.

Адреса Редакції і Адміністрації:
KRAKAUER NACHRICHTEN.
KRAKAU, Karmeliterstr. 34, II.

Телефони:
Дирекція Видавництва 137-42
Редакції і Адміністрації 230-39
Друкарня 102-79

ВІДДІЛИ:
Холм: Люблинська 26.
Ярослав: Головна 19.
Сянік.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно 2.50 зол., квартально 7,50 зол., піврічно 15.00 зол. Ціна поодинокого числа 30 сот.

Ч. 24. Краків, 31. березня 1940. Рік I.

Гострий протест Норвеґії в Льондоні

= Осльо, 27. 3. **Норвежський посол у Льондоні склав гострий протест проти постійного нарушування Анґлією невтральности Норвеґії. Протест наводить докази, що британські воєнні кораблі переслідують німецькі торговельні кораблі на територіяльних водах Норвеґії.** Основою протесту норвеж. уряду є намагання британського командування нарушувати суверенні права скандинавських держав. Майже нема вже дня, щоб британські повітряні або морські сили не нарушили прав невтральних держав. Незалежно від перелетів британських літаків понад невтральними державами британські воєнні кораблі — нарушуючи суверенні права невтральних держав — нападають на спокійні німецькі торговельні кораблі I так два британські контрторпедовці напали на норвежських територіяльних водах на німецький корабель »Нордлянд« в околиці Гуштад, 700 м. від побережжя. Така сама історія трапилася німецькому кораблеві »Ноенфельс«, що його заатакували два британські контрторпедовці у фйорді Рос. Далі британські воєнні кораблі напали теж на німецький корабель »Европа« на норвежських водах. На щастя в усіх трьох випадках напад анґлійців не вдався внаслідок зручного маневрування капітанів німецьких кораблів та інтервенції норвежських прибережних суден.

Вкінці анґлійський підводний човен у ночі з 23. на 24. ц. м. на німецький корабель »Едмунд Гуґо Штінес« на територіяльних водах Данії, недалеко пристані Есберд та почав стріляти, заки залога встигла ще сісти до човнів. Два члени залоги ранені, капітана корабля захопили анґлійці. Інші члени залоги перебувають в Данії.

Всі ці випадки явного нарушення анґлійцями суверенних прав невтральних держав викликало велитенське обурення публичної опінії у скандинавських державах. Норвежська преса широко розписується про нарушення невтральности Норвеґії анґлійськими кораблями. Одночасно часопис »Морґенблядет« пригадує при тій нагоді заяву прем. Чемберлена в палаті послів, що — як це ствердив своєчасно норвежський уряд — Німеччина не нарушила невтральности Норвеґії.

——о——

Німецькі відділи зістрілили три ворожі літаки

Комунікат начальної команди німецької армії.

Берлін, 27. 3. Начальна команда німецької армії повідомляє: На західньому фронті місцева діяльність артилерії та розвідчих відділів. Не зважаючи на погану погоду німецькі літаки перевели розвідчі лети над східньою Францією. В ночі з 23. на 24. ц. м. численні ворожі літаки летіли в напрямі північно - західньої Німеччини і на відтинку між Мозелею та Райном. **Німецька протилетунська артилерія зістрілила анґлійський літак. Підчас повороту ворожі літаки нарушили у 8-ох випадках невтральність Голяндії перелітаючи між год. 22:45 і 2·45 понад її територію.**

В понеділок 25. ц. м. на Заході минув день спокійно. Німецькі літаки продовжували розвідчі лети над Францією. **В околиці Цвайбрівен німецькі мисливські літаки зістрілили два французькі літаки.**

——о——

Румунія виселила анґлійського кореспондента

Брехливі вістки анґлійської та французької аґенції.

Букарешт. Аґенція Аваса повідомляє, **що румунський уряд рішив виселити в найближчому часі з Румунії кореспондента анґлійської телеґрафічної аґенції Райтера.** Причиною виселення було те, що цей кореспондент невірно інформував свою аґенцію про Румунію, мовляв, Німеччина вислала румунському урядові ультимат. Хоч кореспондент відкликав свої тенденційні інформації, то всеж його таки виселили.

Будапешт. Дня 22. березня ц. р. француська й анґлійська телеґрафічні аґенції сповістили були цілий світ, **мовляв, Німеччина вислала до Румунії ультимативну ноту.** Румунський уряд якстій напятнував оту брехливу вістку.

Зараз у суботу, себто 23. ц. м., румунський міністер пропаґанди Джіюресу візвав представників усіх закордонних часописів й аґенцій на нараду та остеріг їх, щоб не розсівали того рода тривожних вістей. У противному випадку румунський уряд муситиме витягнути відповідні, необхідні висновки.

Ствердивши, що ті вістки перші пустили в світ »Райтер« і »Авас«, мін. Джіюресу візвав удруге представників згаданих аґенцій та поручив їм негайно відкликати ті фальшиві звідомлення, або до 24 годин покинути Румунію. Кореспонденти обох згаданих аґенцій відкликали свої брехливі вістки про ультимат.

Інтерес Італії передусім

(Від власного кореспондента.)

Рим, у березні 1940.

Нелегке завдання написати сьогодні кореспонденцію на згадану тему. З хвилини на хвилину формується в поспішному темпі нове політичне обличчя Европи. Миротворці аж ізза океану прибувають до Риму, до Ватикану: ми, мовляв, тільки миру прагнемо! Одначе коротко попробуємо це зробити.

Европа з кожним днем стоїть ближче розвязки у своїй великоісторичній боротьбі. Інтереси народів щораз тісніше зазублюються. Кожний нарід у цій боротьбі займає місце по тій стороні, що відповідає його національним інтересам. В Европі — в цій хвилині звертають велику увагу на Італію, яка — як відомо — з не є невтральна, бо-ж сильна держава, що залишається невтральною у війнах своїх сусідів, тільки тратить на тому. Італія є більше ніж невтральна. Недавно Мусоліні заявив, що Італія є non belligerante сказати б по нашому: не воює, себто, не бере, але може взяти участь у цій війні, бо не є невтральною. — Звичайно, цей новий термін може бути теж заковикою і то не малою: його можна пояснювати як собі самі й захочете.

Та як що відкинете усі ходи і підлабузнювання деяких урядів Европи до Італії, усі вихиляси й усміхи дипльоматії, усякі і н т е р е с и, — то Італія має один інтерес у цій війні: інтерес своєї нації — понад усе! Це та засада, що у правдиво великих державних мужів, яким є Мусоліні, непорушна: для неї вони зуміють перебороти усі труднощі, у відповідний мент зуміють вляти завзяття в серця свого народу, для неї вони зарискують тому, щоб перемогти і поширити та закріпити силу і владу своєї нації серед панівних народів світу. І якщо ви підійдете до цього інтересу Італії з якого б то не було боку, як ви призадумаєтесь над підступною і підкопною роботою плютократії світового жидівства, то для Італії нема двох шляхів до вибору, тільки один: станути воюючо по стороні Німеччини. І тому таке сильне враження у Франції та Анґлії викликала зустріч Мусолінія з канц. Гітлером у Бренері 18 ц. м. та довша нарада Мусолінія, негайно по свому повороті до Риму, з шефом ґенерального штабу марш. Ґраціяні.

До цього висновку дійдемо, якщо бодай коротко пригадаємо собі відому спробу з пактом чотирох, що йому противилась Анґлія, яка потягнула за собою ще й Францію. Врешті пригадаймо собі історію Европи цісарів Оттонів: тоді то північ і південь, німецькі цісарі і тодішні папи, культура сили і культура духа, дали Европі мир і рівновагу, яких Европа у своїй історії більше не мала і, покищо, не має.

Колись, бо ще в 1804 р. підчас напруження між Анґлією та Францією, італійський історик, фільософ і публіцист Вінченцо Куоко сказав таке про Анґлію: „Безупинна війна, в якій вони (Анґлія і Фран-

ція) не можуть сподіватися ніякого зиску, впливає зле тільки на їх — так говориться, фінанси. А це неправда. Коли впливає зле тільки на фінанси, то це зло є смертельним для народу, що має єдину силу — морську. Сто тисяч людей можна пустити в похід навіть без грошей. І навпаки: саме тому горе тим, які мають більше грошей від тих вояків! А без грошей — ні кораблів не вибудуєш, ні їх не вирядиш, ні не вийдуть вони з порту". Сказане 136 років тому, а яке актуальне — сьогодні. Чи думаєте, що цього не знають ті державні мужі, які сьогодні рішають: пан, чи пропав?

М. Тибрський.

—o—

Край у поклоні Шевченкові

ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ ДИТЯЧЕ СВЯТО У СЯНОЦІ.

В неділю 17. березня ц. р. уладила дітвора 7-кляс. школи ім. Т. Шевченка при співучасти Батьківського Комітету велике свято в честь свого патрона. Свято започаткував »Заповітом« дитячий хор під диригентурою проф. Іваненка. На дальшу програму склались уміло підготовані точки, виконані поодинокими клясами. І так по черзі — перша кляса під управою учит. Чучкевич К. виконала сценічну картину п. н. »Березень«. Друга кляса під проводом учит. Масникової прегарно відіграла »Сирітський Великдень«. Найкраще вивязалась третя кляса зі своєю точкою »Концерт у честь Т. Шевченка«. Діти цієї третьої кляси вложили цілу свою душу, щоб деклямаціями, співом і танками звеличати свого Патрона Тараса. Цією точкою проводила учит. О. Михальчукова. Четверта кляса уміло виконала сценку »Казка про зоряного хлопчика«, в якій діти зложили приречення що »Ми, українські діти, для України будемо жити нині і завтра і повсяк час.«

Відтак учениці й ученики трьох найвищих кляс на переміну деклямували вибрані поеми Шевченкових творів як: »Гамалія«, »І досі сниться«, »Сонце заходить«, »Розрита могила«, »Лічу в неволі«. »Тарасова ніч« та інші. При кінці свята дитячий хор відспівав: »Учітеся, брати мої«, »Ой збирайтесь«. На закінчення промовив до зібраної дітвори директор школи д-р Біланюк, який вияснив значіння слів Т. Шевченка »Учітеся, брати мої« та відспівано національний гимн.

Батьки дітей не мали слів подяки для цілого учит. збору, що своєю жертвенною працею зумів вщіпити в юні серця палку любов до Генія України. Шкода тільки, що ширші кола громадянства не могли провести кілька милих хвилин серед своїх найменших.

С. К.

З ШЕВЧЕНКІВСЬКИХ ДНІВ.

Недавно відновлена читальня „Просвіти" в с. Щавник (пов. Новий Санч) веде тиху, але послідовну працю. Читання книжок й часопису, реферати, сходини і т. п. складаються на працю над нашою освітою. Дня 3. березня ц. р. наше село віддало гідну шану памяти безсмертного кобзаря. Концерт, під проводом уч. І. Нинки залишив у памяти численної публики велике враження і тверду постанову йти незломною ходою до осягнення мети української нації. Подібна праця ведеться теж в сусідному селі Злоцьке. Дня 10. березня відбувся прегарний концерт у честь нашого Генія; хором диригував п. Ів. Граб. У вихованні нашої дітвори і молоді має в нас велику заслугу дир. Пимінчукова, що від ряду літ працює на лемківській, такій за польських часів твердій ниві. (го).

З ЛЕМКІВСЬКИХ ВЕРХОВИН.

Дня 10. березня ц. р. наше село Милик, новосандецького повіту зложило поклин Тарасові Шевченкові. Гноблене і роздиране польською поліцією та адміністрацією, — єднається у спільній праці для кращого майбутнього. Виявом того є згаданий гарно підготований концерт. На нього зложилася бадьора промова завжди молодого о. **Фуґлевича**, пісні і деклямації та вистава дітвори „Поклін Тарасові". Концерт закінчив кінцевим словом місцевий солтис п. В. Островський. Численна присутність громадян і дітвори є запорукою, що село йде правильним шляхом національного поступу. (о. г.).

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ У ЛАБОВІЙ.

В неділю 17. ц. р. в год. 7-ій вечором відбувся Шевченківський концерт в селі Лабовій заходом учителя Я. Дзиндри. Малу читальняну, гарно прикрашену, салю виповнили вщерть місцеві селяни. В концерті взяли участь: місцевий хор і хор з Лося та оба вивязалися добре зі своїх завдань. Дуже приємно вражали народні строї, в яких виступили хористи. Змістовий та актуальний реферат відчитав учитель з Угрина. Програму концерту закінчено деклямацією маленької дівчини доньки Кобанія, яку нагороджено рясними оплесками і деклямацію учителя Олійника. Вкінці відспівано національний гимн.

П. Х-ий.

ПОКЛІН ҐЕНІЄВІ УКРАЇНИ.

Село Горишів Руський, грубешівського повіту, як і більшість сіл на Холмщині відчули на собі всі »приємности« польського панування. Тут поляки забороняли співати українські пісні; українцям забороняли навіть виходити вечорами на вулицю, примушували переходити на католицьку віру, били вікна і т. п. Тепер Горишів пробуджується зі сну й починає працювати. Відібрали Горишівці свою церкву, яку поляки перемінили на костел. У цій церкві линуть тепер пісні подяки Богові в рідній мові. Є теж священник українець, який зорґанізував церковний і світський хор. Також є в Горишеві українська школа, в якій учать українці Мартинець Осип і Висоцький Володимир.

Дня 9. березня ц. р. відбувся у Горишеві Шевченківський концерт. Гарно удекоровану салю виповнили Горишівці та гості. На початку концерту управитель Мартинець привітав присутніх та згадав, що найбільше праці в улаштуванні цього свята вклали ініціятори: парох та учитель Висоцький. З черги учасники місцевої школи відограли сценку »Тарас пастушок«. Реферати про Шевченка виголосили управитель школи з Берестя Якубович, полк. Войнаровський і Денисюк з Берестя. На програму концерту склалися такі пісні: »Заповіт«, »Садок вишневий«, »Реве та стогне«, »Чи ми ще зійдемося знову«, муз. Тарнавського, »Думи мої« муз. Тарнавського, »На ріках круг Вавилона« та »Чого мені тяжко« муз. Тарнавського і »Зійшов місяць«. Хором, що робив гарне враження, диригував місцевий парох. Всі пісні виконані бездоганно. Найкраще подобалися пісні »На ріках круг Вавилона« і »Чого мені тяжко«. Всі пісні зробили на присутніх як найкраще враження. З піснями чергувалися деклямації, які теж виконано бездоганно. Концерт закінчено відспіванням національного гимну.

Присутній.

—o—

Українське життя у Перемишлі

Це не той давній — княжий, осквернений город, а новий: німецький Перемишль. Просто — Засяння.

Пять місяців Перемишль мовчав, не давав знаку життя. Лиш глухі вістки приходили про траґедії на Сяні, про „відчинену границю" й про... пачкарів. Та це не значить, щоби він не жив культурним життям. Навпаки. Він жив і творив. Творив все нове і все наново. Бо всі наші національні здобутки остались по тому боці. Тому то тепер приходиться починати всяку працю від основ. З другого ж боку Перемишль та перемиський повіт належали до тих щасливіших, до тих заавансованих частин нашої землі, де культурно-національне життя має за собою доволі гарний дорібок. Одначе всежтаки всі наші осяги, всі наші здобутки розмірно ще не вистарчальні, щоб можна було ними похвалитись. Тому подамо лише самі факти.

Покищо на терені Перемишля діють:

1. У.Н.Комітет, що веде роботу орґанізаційно-координуючу, реєстраційну, харитативну та культ.-освітню. Як самостійні секції ведуть працю: а) **Дешева Кухня** (для біженців в першу чергу), б) **Мистецька секція** (хор, вистави), в) **Господарська секція** наладнує взаємини та співпрацює з кооперацією, банками, торговлею, ремеслом та сільським господарством; г) **Культ.-освітня секція** перебрала на себе права та обовязки колишньої філії „Просвіти". Переведено коляду, ряд люстрацій по читальнях та кільканадцять заг. зборів.

II. **Повітовий Союз Кооператив** централізує скуп сіл.-господарських продуктів та обслуговує всі ті кооперативи, що остались по цьому боці. В останньому часі почав співпрацювати теж з купцями, стаючи свого роду централею для них.

III. **Україн-Банк „Віра" та „Українська Щадниця"**, що частинно перенесли свої аґенди на цей бік, ведуть свої бюра спільно остаючи дальше інституціями з краевим обсягом.

IV. **„Маслосоюз"** веде покищо дрібну продажу, хоча має в повіті три районівки.

V. **Т-во ім. Ф. Черника.** Це ідеольоґічне т-во веде виховну працю серед своїх членів та між працівниками на всіх ділянках національного життя.

VI. **ОО. Василіяни**, розпоряджаючи театральною салею та кількома кімнатами, ведуть освідомлюючу працю серед міщанства. Заступають читальню в місті.

VII. **Школи.** Одна ім. св. о. Миколая, 7-ми кл., приватна, під оглядом педагоґічним і національним стоїть дуже високо. Друга, щойно заснована, державна. Української ґімназії не вдалось зорганізувати.

Заходом т-ва „Черник" влаштовано такі свята: 1-го листопада, Базару, Жертви Державности, Крут, Бесарабової. Кожнього тижня відбуваються для членів „Черника" реферати. Члени відбули прогульку поїздом до друзів ярославців та двічі лещетарську в дооколичні села. Улаштовано Андріївський вечір і Маланчині Вечерниці.

У.Н.К. відбув цілий ряд нарад, конференцій, анкет і декілька забав. Веде постійно канцелярію та вдержує домівку, зложену з 4-ох кімнат та кухні. Веде дешеву кухню та дає допомоги біженцям.

Крім цього ОО. Василіяни підготовили спільний Свят-Вечір для біженців, виставу „Вифлеємська Ніч", вечір музики та співу, що пройшов з повним успіхом. Крім того зовсім безкорисно віддали свої салі до диспозиції дешевої кухні від початку, аж до 1. грудня 1939. р.

В повіті на 32 читальні 20 вже працює нормально, інші щойно починають працювати. Багато молоді виїхало тепер до Німеччини на роботу. До Совітів виїхало не більше чим 150 осіб.

Праця по школах в повіті йде нормально, хоч учителі працюють в голоді. Наші селяни мусять це зрозуміти, що тільки від них залежить, чи ті учителі останутъ, чи ні. Треба створити комітети допомоги своїй школі та учителям-українцям.

Назагал Н. Перемишль, хоч позбавлений свого центрального положення, живе і вперто надробляє втрачене, щоб не посоромити доброї слави княжого города.

Місцевий.

Homo politicus

Причини упадку Польщі

Проклін минулого.
(Вдача і настрої).

Можна ріжно й усяко підходити до історії давньої Польщі. Але назви історика не була б вартна людина, яка піддала б у сумнів безперечну історичну правду: що всіх трьох поділів Польщі у другій половині XVIII ст. не спричинила ні Прусія, ні Австрія, ні Московщина, тільки — внутрішній польський суспільно-державний розклад. Цей розклад відомий під коротким іменням шляхетщини, байдуже, чи під шляхетщиною будемо вважати поганий державний устрій і суспільну структуру тодішньої Польщі (вільна елекція, привілеї шляхетської верстви, кастовість і панщина, погане законодавство і брак судово-карної екзекутиви) чи повний упадок обичаїв, про який уже Баторій казав у свому універсалі, вказуючи в ньому, що „замість обичаїв прийшли старшні злочини". Вже Жигмунт Август залишив був Польщу у повному правно-обичаєвому хаосі, а проте від його смерти до першого розподілу Польщі минуло рівно 200 літ. Цей факт створив не тільки розгрішальну формулу „Польща стоїть безладдям" („Польска нержондем стої"), але й цілу історіософічну теорію, немов то мірою прикмет польського народу є його хиби, а слабість мірою його сили. Очевидно, що така парадоксальна теорія не витримує критики: анархія історичної Польщі могла втримуватись лише так довго, як довго сусіди були слабі, коли ж тільки сусіди скріпилися — вона мусіла потягнути за собою упадок держави.

Не Катарина і не Фридрих ані Йосиф були винуваті, тільки всі ті Браніцькі, Ржевуські, Чарториські, Огінські зі запроданським Станиславом Августом на чолі. Але й вони не вигринули у періоді розподілів Польщі, як „deus ex machina": вони мали своїх гідних попередників у постатях Радзейовського, Вишневецького, Януша Радивила, у власній „фамілійній традиції", на яку складалася діяльність і ментальність поколінь. Скажете: це однобокий підбір, бо по другому боці можна б представити ґалєрію безперечних польських патріотів, хоробрих боєвиків, розумних політиків. Так, без сумніву це правда, але — цих останніх було *менше*. І цих перших *було більше* і вкінці *вони* мали перевагу, *вони* надавали напрямок подіям, *вони* вигиснули страхітливу печатку на передрозподілій історії Польщі.

А проте трагічний кінець шляхетського безправства, гульні й анархії не вплинув на переоцінку цінностей у польському громадянстві. Єдина політична школа за часів займанщини — школа краківських консерватистів — ніколи не мала симпатій серед поляків, не прийшла теж до голосу у відродженій Польщі. Сентимент до давнього минулого був саме сентиментом до шляхетщини, яка найшла свою апотеозу у Сенкевичівській „Трилогії", що з черги стала евангелієм нових польських поколінь. Зберегли надалі свою вартість дві найбільш питомені риси історичної шляхетщини: 1) *нетолєрантність* і 2) *фразеольогічна буфонада*. Тому у парі йшла ненависть до всього непольського, з покликуванням себе на гасло „за вашу й нашу свободу". Матейко знайшов у постатях Скарги й Рейтана вдячну патріотично-дидактичну тематику для своєї артистичної творчости, але *політичної науки* з помилок минулого польське громадянство не винесло ніякої. Поетичні „сни про потугу" висловлювались в гаслі „від моря до моря", яке стояло під спільним знаменником з гаслом „паньства народовеґо": була це третя найбільш питомена риса, одідичена з часів історичної Польщі та в усій ширині збережена у новій Польщі: *повний брак політичного реалізму*, повна відсутність вичуття і зрозуміння нефальшованої і немальованої „дійсної дійсности".

Ніде інде, тільки у передовій статті офіціяльної „Ґазети Польської" стверджував її головний редактор, колишній посол у Будапешті та міністр фінансів, І. Матушевський: „Не тільки Польща визволювалась з неволі, — з нею разом визволювалось знову те, що було причиною самої неволі. Разом з поворотом до життя оживлювались елементи смерти. Стара польська анархія простувала злежалі кости" („Спроби синтез").

Найбільшим нещастям для поляків стало те шалене несподіване щастя, що вони його мали при відбудові їхньої держави у ХХ-му ст. Сталося чудо, яке діється раз на сотні літ: одночасно перестали існувати всі три монархії, які брали участь у розподілах Польщі. Франція, шукаючи собі протинімецького союзника та призначуючи Польщі ролю „жандарма Сходу Европи", ішла по лінії максималістичних вимог поляків, без огляду на те, чи ті вимоги правильні чи ні. Таким робом прийшло до відродження Польщі у границях, про які не мріяв ніодин поляк. Творення леґенди збройного чину пішло в Польщі так далеко, що велика частина польського громадянства щиро почала вірити, що це леґіони Пілсудського вибороли самостійність. Знову ж вороги Пілсудського вірили, що Польща завдячує своє відродження парискому НКН-ові („Начельни Комітет Народови") Дмовського та армії Галлера. Очевидно, не можна заперечувати вартости польської політичної боротьби в Австрії, Росії і Німеччині, їх конструктивної праці, культурно-господарських надбань і вміло веденої міжнародньої пропаґанди в часах між рр. 1772 до 1918. А проте нема чейже більш яскравого прикладу, що значить така *конюнктура*, як перемога Антанти й революція в Росії в рр. 1917—18: польською заслугою було справді використання тієї конюнктури на 100 проц., — але й на цьому кінець. Тимчасом поляки, прийнявши, що те, що вони дістали, здобули собі самі та що все воно їм справедливо належалося, від першого моменту відродження Польщі повірили у таку власну могутню силу і силу своєї молодої держави, що замість бути скромнішими, ніж були їхні предки, знялись на небувалі вершини зарозумілости. Сталін сформулував був раз такий психічний стан (хоч і не під адресою поляків): „запаморочення від успіхів". Запаморочення від успіхів характеризувало польську урядову верхівку та все польське громадянство впродовж неповних 20-ти літ польської державности.

Очевидно, що дійсність раз-ураз билася з уявою. Реальні можливости перечили бажанням. З такого конфлікту зроджувався конфлікт і в польській психіці. Хто безупинно стрічався з польською офіціяльною і громадською верхівкою та стежив за розпорядками влади і настроями широких низових кол польської, здебільша урядничої, інтеліґенції, того мусіла вражати дивна змішка двох психольоґічних елементів у польській вдачі: *мегальоманії* та *комплексу нижчости*. І так польський уряд, рішальні військові чинники та вся ендецька більшість інтеліґенції вірила, що справді вони, поляки, вже творять на всіх окраїнах Польщі більшість, або, що місцевий непольський елемент надзвичайно кволий та безвартний, тому напр. вірили вони, що жменя польської бюрократії плюс осадники, кольоністи і військово-поліційний натиск вимаже всяке українство не тільки з Полісся, а й із Волині, себто з землі, яка — поруч із Станиславівщиною — мала найбільший відсоток українців та могла справді звати себе однородно-українською. Але одночасно поруч із такою самопевністю, поруч із відмовлюванням українцям навіть прикмет окремої нації — вічно чували ми про „українську („руску") небезпеку"; небезпечними були чейже навіть фірмові вози „Маслосоюзу", і раз-ураз польська преса ба навіть польські офіціяльні заяви алярмували світ про щораз нові українські змови. Нема ніякого сумніву, що ославлений процес проти „Білоруської Громади", що відбувся за міністрування колишнього цареславця Мейштовича, зродився з того почуття меншевартости, яке робить людей (націю) перечулено-вразливими на чужі вимоги і каже їм проявляти свою силу та переконувати себе самих про неї — репресіями проти тих, кого ненавидять та кого підсвідомо бояться. Львівський СППОС (Секретаріят Порозуміння Польських Суспільних Орґанізацій), який від часів ґен. Токаржевського на становищі команданта ДОК VI став бу другою неофіціяльною владою (по-правді надвладою) на три східньо-галицькі воєвідства, пильнував старостів і земельні управи, щоб ніодин морґ ґрунту не дістався в українські руки, ще навіть перед появою закону про „оборот землею". Але одночасно один вищий урядовець тернопільського староства, де за воєводи Маліцького й полк. Пашкевича найбільше шалів протиукраїнський курс, — отверто признавався перед знайомими, що він тримає напоготові спаковані валізки: це було тоді, коли ще нікому не снилася війна з Німеччиною і збирався той польський гурра-патріот утікати не перед німцями ні москалями, лише перед тими самими українцями, що їх екзистенції не признавав, сидючи за канцелярійним бюрком. Це моме відокремлений випадок, але характеристичний для настроїв польського громадянства: з одного боку нехіть затвердити українському селянинові явно і славно куплений від дідича кусень землі, що його від віків управляли українські таки руки, або звернути українцям бодай їхне давне, забране і знищене, народне шкільництво, з другого боку страх, що прийдеться втратити цілу територію. Нема ніякого сумніву, що з комплексу меншевартости, з почуття власної слабости, походив впертий польський спротив заснувати у Львові український університет: коли відпав арґумент, що „нема українських учених" та що „нема студентів", залишився єдиний арґумент: що Львів є „польське місто, яке не може бути наражене на небезпеку українізації". І не розуміли поляки, що такий арґумент найбільше їх дискредитує: бо що вартна ціла польщина кількастотисячного міста, коли вона боїться двох-трьох тисяч молоді, яка стоїть під контролею не тільки власної професури, але й усіх адміністраційних органів влади?! Вивласнення „на військові цілі" спеціяльно площі „Сокола Батька", масове перекидання учителів-українців на корінно-польські землі („для добра школи"), вперте збереження офіціяльної назви „рускі", боротьба навіть з дитячими садками, всі експерименти з москвофілами і т. д. і т. д. — реєстрові цьому ніже бисть конца, всі ці вигадки безперечно родилися зі свідомого або підсвідомого почуття *страху*, невідлучного прояву комплексу меншевартости. Страху перед легковаженою менщиною, кожною зокрема і всіми меншинами, — страху, що його мала приглушити лявіна фраз про великодержавницьку потугу держави.

Брак політичного реалізму був у Польщі просто неймовірний. Просто неймовірне було незнання примітивних *фактів* із державної та міжнародної дійсности не тільки у широких верствах польської інтеліґенції, але й у найчільніших та найбільш відповідальних політиків, у партійних лідерів, у міністрів. Коли будемо ще окремо казати про національну політику в Польщі, як про одну з головних причин внутрішньої слабости польської держави, а через те одного з головних винуватців польської катастрофи.

наведемо неодин конкретний приклад повного незнання меншиневої проблеми у польській громадянській та державній верхівці. Тут пригадаємо тільки вибухи реготу або обурення на польських соймових лавках на згадку українських послів про „кілька мільйонів українців у Польщі", наче б то промовець сказав якийсь дотеп або дозволив собі на безличний вискок; пригадаємо виступи міністрів Мейштовича, Незабітовського, Перацького, Складковського, послів Жиборського, Ваґнера, Остафіна, „знання проблеми" у шефа ОЗН-у ґен. Скварчинського, підхід до меншиневої проблеми у цілому ендецькому таборі. Річ не в тім, що це були протиукраїнські промови і думки, що це була протиукраїнська, протибілоруська чи протинімецька меншинева політика. Річ у тім, що це взагалі *не була політика*, а була якась дика забава, оперта на жахливому анальфабетизмі, на незнанні примітивних правд і фактів.

І так було майже в кожній царині. Не було взагалі *поважного* підходу до *поважних* справ. Наприклад: хто з поляків направду поважно цікавився ґеополітичною ситуацією Польщі? Скільки було одиниць, які здавали собі справу з основної проблєматики всієї польської закордонної політики, проблематики, яку створювало саме положення Польщі поміж великою Німеччиною і великою Росією?

Хто поважно думав і передбачав *неминуче* банкроцтво версайської системи? Хто призадумувався над конечністю пристосуватися до змін, які мусять прийти в Европі?! Скажете: Пілсудський. Так. Пілсудський мав зрозуміння для польської ґеополітичної проблєматики, але одночасно той сам Пілсудський зробив президентом Мосціцького, (в день 1 червня 1926. посол з „Клюбу Праці" Косцялковський, який їздив за приказами до Бельведеру, привіз до сойму та роздавав послам вибитий на шапіроґрафі життєпис Мосціцького, бо ніхто з „електорів" не знав, хто такий Мосціцький!), і той сам Пілсудський призначив на свого наступника Ридза Сміґлого, покликав ще за свого життя чотирократно Складковського на прем'єра, вишрубовував і толерував дилєтантів на найвищих становищах, ніби глядів у будуччину та оперував широкими катеґоріями на далеку мету, але не зробив нічого, щоб забезпечити здійснення та закріплення своїх задумів бодай на якийсь час. Коли ж і поза Пілсудським були *одиниці*, які розуміли польську дійсність, то саме вони не знаходили собі послуху і мали *найменший* вплив на прилюдну опінію та на хід державної, внутрішньої і закордонної політики. Висловлювати тверезий погляд, який відбігав би від трафаретів урядового оптимізму та ендецької тромтадрації — значило наражуватися відразу на закиди гасителя духа, дефетиста та—чого доброго—й державного зрадника (Мацкевича з! „Слова" арештували і післали до Берези, Бохенським з „Політики" грозили військовики з Тернополя на конвентиклю у Золочеві, що с... ть їм двір у Пониківі, Бончковський із „Мислі Польської" ледви з життям утік з Тернополя з власного відчиту).

Були й у відродженій Польщі *одиниці*, які бачили похилу площу, по якій котиться польський державний віз. Але їх було мімінально, так мало, що їх ніхто не бачив. Здебільша теж тії, які зараховували себе до опозиції, належали до неї тому, що не були при *владі*. Інші знову (теж лише одиниці) були цілком інертні, проголошували гасло „моя хата з краю" та задовольнялися ролею іронізаторів у гуртку довірених знайомих. І за своїм іронічно-насмішливим підходом вони самі не бачили *цілої правди*.

Царила у Польщі атмосфера *втечі від правди*. Допускальне було лише те, що було *приємне*, про неприємне не казалося, наче б порушування немилих справ із внутрішньої політики належала до поганого тону. Правда не рішала, таксамо як не рішало значіння проблеми, — рішав настрій і смак вулиці, якій саме у суттєвих справах ніхто, ні партії, ні санаційна верхівка, не мав відваги протиставитися, не знаючи зрештою і самому, на яку *іншу* ногу треба станути. Панувала *фраза*, великою силою великих слів задурманювали польські діячі свій нарід і самих себе, не виявляючи до останнього дня катастрофи бажання перейти з країни крилатої і нещирої фрази у країну правдивої оцінки всіх явищ політичного життя.

Чи дивниця, що громадянство, яке 20 літ перебувало у такій атмосфері, громадянство, яке не знало, що таке політична освіта, та яке мало провідників політично неосвічених, вірило у вересні 1939 року, що польські війська „напевне" займуть Берлін і Східні Пруси, та що —потім—Совіти йдуть полякам „на поміч"?!

Пригадаймо собі наше минуле

ДОГОВІР З МОСКВОЮ.

Польща ніяк не хотіла помиритися з Україною. Кожного року польські війська йшли над Случ і нападали на прикордонні українські міста, нищили й палили все, що стояло їм на дорозі. Ця безупинна війна дуже непокоїла і втомила український нарід. Україна не мала доброго союзника. Татарський хан дбав тільки за добичу і готов був за гроші продати Україну полякам. Тому гетьман Хмельницький задумав звернути свою увагу на Московщину. Москалі теж ненавиділи поляків і гетьман Хмельницький роздумував чи не добре було б заключити договір з Москвою. До Переяслава приїхали у січні 1654 р. московські посли, щоб умовитися з гетьманом. Вони обіцювали гетьманові, що московський цар залишить Україні її давні права. Москва не буде вмішуватися до внутрішніх справ української держави, не братиме річ ясна ніяких податків, шануватиме українські звичаї, тощо. Якщо б дійшло до війни з Польщею, або з татарами, московські війська допоможуть Україні.

В заміну за те Хмельницький мав приречи, що додержить договір. Московські посли теж приобіцяли, що цар не зрадить гетьмана й додержить постанов договору. Але вже тоді видно було, що цар приготовляє якийсь підступ. Одночасно від заходу сунули на Україну поляки, а з полудня татарський хан.

МОСКОВСЬКІ ВІЙСЬКА В УКРАЇНІ.

Небаром прийшли в Україну московські війська, ніби проти Польщі. Одначе вони ні трішки не спішилися до бою, але стали шукати кватир в Україні. Важкий це був постій. Всюди був розбій, грабіж, крадежі, тощо. Московські вояки все нищили й руйнували. Найбільше терпіла столиця України — Київ. Москалі ввійшли туди непрошені й почали будувати свої твердині. Гетьман і київський митрополит гостро противилися тому, але московський воєвода не слухав. Посередині Києва станула московська твердиня. Москалі всіма засобами старалися закріпити своє панування в Україні. Зокрема звернули увагу на Київ.

РОЗРИВ З МОСКОВЩИНОЮ.

Разом із московським військом вибрався гетьман проти поляків. Одначе підчас походу Хмельницький переконався ще раз, що москалі прийшли в Україну не тому, щоб допомогти українцям, але щоб самим тут панувати. Вони хотіли взяти всі міста, які облягали козаки, щоб оставити тут свої залоги. Отже цар не додержав обітниці, яку дав гетьманові. Москалі стали переговорювати з поляками і готовилися віддати Польщі половину українських земель. Царські бояри не допустили козацьких послів до участи в тих переговорах. Тому козаки вернулися до гетьмана і з жалем говорили: »Пропали ми, батьку, москалі запродали нас ляхам«. Гетьман скипів гнівом: »Діти, не журіться, не будемо більше під московською рукою, кинемо царя, знайдемо собі інших союзників«. І справді гетьман негайно вислав своїх послів до Швеції, Туреччини, Мадярщини й Молдавії та готовився до війни з Москвою.

ЮЛІЯН БЕСКИД.

Чому плуготарі не їдуть?

Оповідав дід Микола й тяженько зітхав; полою сорочки лице витираючи.

— Ровеньземлю, що від ліса до долішнього потічка, у два вертання зорали. Бо не було кращого способу. Ціле село було б від пошести виснуло. Холера... Дехто біля самого порога впав, або причуняв на лаві за столом і так його смерть заскочила... Малі діти на руках матерей... Невістка нахилилася біля печі та стоячи сконала... Ґазда зі жменькою соломи в клуні...

Дід Микола прислонив очі сивими пасемками і кулаки хрящали, коряві пальці в пальців обіймах. Лице видовжилося плеснканкою сира; стріхи брів зїхалися над яругою носа.

— Онде, за цим ручаєм було селечко. Ба, мадярські собаки заразу на село приволікли. Пошестисько косила малих і великих, старих і молодих... Безпощадно. Димарі павутинкою застелилися. Бреніла голодна муха на вікон дзеркалі. І миші повтікали з села. Птах у хмарах задержувався і колесом оминав зелень садів. На грядці квітка вянула. І риба за водою до чистих джерел...

Сопілкою грали старечі легені; дід Микола причаївся і руками від кашлю боронив себе. — Кхи! Ки-хи... А пек, цур тобі... Щезни маро...

— Бо тоді своїм ладом рядилися села. Приблудів не було в наших сторонах. Самі тільки, свої, здавна, ґаздове, правдиві та справедливі. Від непамятника й старечих законів. Урадили всі, що берегли свої зеренця посіву: Спалити село, переорати та на нових станнях межі викроїти. Бо тоді отаманував на цих землях дух едности й мира, брат за брата, і держав свій люд у чести та пошані. Зберегти кожну грудочку рідної землі, не потеряти хоч одного макового зерна. Як хочеш володіти й батьківська земля тебе пошанує...

Дід Микола прикучнув на порозі та ще менший зробився; горбатина за спиною потонула. Пригадував собі... Рукою підперся на коліні і заставкою вкрив свої очі.

— Без пошести села вимерли. Опорожнили. Відцурався син матері, що його кормила. Довго буде бузько клекотати над стріхою... Без ґаздів... Хиба кіт -охаба занявкає весняних гостей вітати... Зазуля, дарма налічувала порожні гнізда. Ластівки громадою: Чому плуготарі не їдуть землю краяти срібними мечами?... Завмер дзвін без неділі, ні свято. — Де вони, вчорашні ґаздове? Без дітей в садочках? І білих гусят у струмочку... Забаглося кращого щастя... Ріднішу найдете матір земленьку?.. І сорочину тобі, брате нещасний, мачуха вибілить?!... Проклін тобі земле, тяжкий проклін, коли ти не знала, як краще своїх дітей виховати...

Збоявся дід Микола цих слів і тричі побожно хрестився: — Во імя Отця й Сина й Святого Духа! Амінь. Прости їм; не знають, що творять... Та дай їм щастя щасливіше вернутися... Землице!!! Мати наша!!!

Синів, 1940.

—о—

Новий французький уряд не має довіря

— Брюссель. Голосування над заявою довіря для уряду Рейно у французькому парляменті потверджує, що наслідникові Даляліє не вдалося осягнути парляментарної більшости. В голосуванні за заявою довіря для уряду голосувало 268 послів, проти 156 голосів, 111 здержалося. Отже парляментарну більшість, на яку спирається уряд Рейно, творить 1 голос більшости. У своїй заяві уряд висловився за затісненням співпраці з Англією.

ВОЄННИЙ КАБІНЕТ У ФРАНЦІЇ.

— Брюсель. Аґенція Райтера повідомляє, що в новому французькому уряді Рейно створено окремий воєнний кабінет в такому складі: прем. міністрів Рейно, міністр маринарки Кампінкі, міністер летунства Льорен Ейнак і міністр озброєння Дотрі. Цей кабінет відбуватиме засідання кожного дня.

——о——

Уряд сильної руки у Фінляндії

У звязку з догадними змінами у фінляндському уряді, що мали б прийти незадовго, копенгаський щоденник »Федрелляндет« пише; причиною сподіваного уступлення багатьох міністрів є те, що фінляндський нарід здає собі ясно справу з того, що конечну відбудову їх батьківщини зможе перевести з успіхом тільки сильний авторитативний уряд. Великий фінляндський щоденник »Усі Суомі« пише; фінляндський нарід бажає бачити при кермі країни марш. Маннергайма, начального команданта фінляндських сил. Фінляндія не потребує диктатора, але саме визначного провідника, до якого цілий нарід мав би повне довіря. Таку думку заступає вся фінляндська преса.

Англія шукає нового фронту

Гаський кореспондент „Кельніше Цайтунґ" з 17. ц. м. повідомляє, що щораз то ширші політичні кола Англії висувають домагання, щоб Англія й Франція старалася вирвати ініціятиву у війні Німеччині й перебрати її у свої руки. По важкій невдачі західніх великодержав, внаслідок підписання фінляндсько-совітського мирового договору це бажання є подекуди зрозуміле. Англія й Франція додають собі взаємно відваги, преса одної країни подає всі голоси другої, що домагається „більш енергійного воєнного проводу".

Деякі політичні англійські діячі зпоза уряду висувають такі погляди в публичних промовах. Одні говорять про якнайсильнішу акцію проти німецької фльоти й летунських баз, другі про „відплату за смерть англійських громадян на морі", ще інші про те, що Німеччині треба заборонити нагромаджувати резерви, змушуючи її вжити їх у бою.

Англійський щоденник „Івнінґ Стандарт" не тільки домагається, але просто пророкує, що запаси нафти, а саме ті, що находяться в Баку будуть знищені запальними бомбами. Дальше щоденник повідомляє, що військо ґен. Вейґана в Сирії, що незадовго начислюватиме один міліон вояків, (це число неправдиве) є готове повести потрійний наступ, а саме на Баку, совітську Вірменію та Персію (Афґаністан). Одна армія має бути піддержана воєнною морською фльотою здовж турецького побережжя в напрямі на Батум, нафтову пристань над Чорним Морем і кінцевий пункт нафтових проводів з Баку. Друга армія мала б повести наступ з Карс у Туреччині у напрямі совітської Вірменії й Ленінакану, а третя армія в напрямі на столицю Вірменії Еріван. Дальший наступ звернувсь би пізніше на Тифліс, столицю Грузії й на Баку — нафтовий центр, що є одночасно головним містом совітського Азербейджану. Перша армія буде в міжчасі наступати здовж берегів Чорного Моря. Це мало б такий наслідок, що Совіти втратили б 80 відсотків своєї нафтової продукції й не могли б більше доставляти нафти Німеччині.

Питання чи Туреччина готова взяти участь в таких воєнних діях насуває згаданому щоденникові деякі клопоти. Туреччина — пише „Івнінґ Стандарт" — застеріглася в договорі з західніми великодержавами, проти змушування її вести війну зі Совітами. Але треба вірити, що після совітського нападу на Фінляндію, в Туреччині не матимуть вже великих застережень проти такої війни.

Згадані військові фантазії „Івнінґ Стандарт"-у є остільки гідні уваги, що вони виразно вказують на те, як після провалу анґлійських плянів поширити фронт на заході аж до далекої півночі, думка про поширення воєнних дій ворушить дальше англійські уми. На це вказує м. ін. також подана в цій же статті „Кельніше Цайтунґ" вістка про те, що всі англійці у віці 25 і 26 літ повинні зголоситися 6. й 27 квітня до військової служби. Таким робом англійська армія мала б побільшити свій стан майже на пів міліона вояків.

На цю саму тему помістив теж статейку німецький щоденник у Ґен. Ґубернаторстві „Кракавер Цайтунґ" з 21. ц. м. Автор статті стверджує, що війна над Чорним Морем, з наміром відтяти Німеччину від совітських сирівців не така то легка справа, як це намагається вмовити анґлійська пропаґанда і не може сподіватися успіху, хоч би тому, що всі джерела сирівців нафти, заліза, тощо на Кавказі (Баку) в Україні (Донбас), а також в Болгарії та Румунії лежать далеко, нераз сотки кільометрів від берегів Чорного Моря і можуть їх довезти до Німеччини розбудованою сіткою водної та сухопутньої комунікації (Ростов, Маріюпіль тощо). Отже в початковій фазі війни над Чорним Морем не могла б в найменшій мірі потерпіти ні продукція ні достава сирівців.

——о——

До Громадянства!

Нове — формою і змістом — національне життя, що оце півроку тому почалося на наших землях, на захід від Сяну й Буга, відкрило перед місцевим населенням нові перспективи. Одночасно — поставило перед провідним загалом великі вимоги, важке й відповідальне завдання. В першу чергу в культурно-освітній ділянці.

Голоджене вперто, пляново й послідовно — впродовж 20 років польським урядом, що не допускав туди українського слова — українське містечко й село по цьому боці Буга й Сяну приходить тепер поволі до сил та домагається інтенсивного духового корму. Щоб станути твердо на ногах і щоб дотримати кроку землякам інших земель.

В таких умовинах нашим завданням подбати, щоб українське друковане слово дійшло до всіх закутин наших земель: і до полонин та зимовиків Карпат, і до болот та пісків і хатин Полісся, і до гуртів робітників поза межами рідної землі.

ОДНАЧЕ ДО ЦЬОГО НЕОБХІДНИЙ КАДР ІДЕЙНИХ, СВІДОМИХ, ЕНЕРГІЙНИХ ГРОМАДЯН.

Ідучи назустріч вимогам нового життя і потребам нашої справи по всіх усюдах, наше Видавництво організує

КАДР МУЖІВ ДОВІРЯ НА МІСЦЯХ.

Кожний, хто цікавився розвитком української преси та книжки на українських землях у межах колишньої Польщі, знає скільки причинилися до введення еспопуляризування й поширення українського друкованого слова по наших селах

МУЖІ ДОВІРЯ »НАРОДНЬОЇ СПРАВИ«.

Це були піонірі, які мостили шлях ВЕЛИКОМУ Й ШИРОКОМУ НАСТУПОВІ українського друкованого слова головно в наші села. Це вони двигнули культурно-освітній рівень наших мас.

Таке почесне і відповідальне завдання жде і МУЖІВ ДОВІРЯ »УКРАЇНСЬКОГО ВИДАВНИЦТВА« в КРАКОВІ.

ВОНИ понесуть у наші міста, містечка і села знамя національно-культурного відродження.

ВОНИ дадуть український часопис і книжку туди, де їх найбільше потрібно.

ВОНИ стануть звязковими між духовим джерелом і спрагненим українським загалом.

ВОНИ будуть посередником між українськими робітничими гуртками на чужині і місцем, звідкіля йтиме українське друковане слово.

ВОНИ запишуть своє імя золотими буквами в історію ВІДРОДЖЕННЯ НАШИХ ОКРАЇН.

ТОМУ КЛИЧЕМО:

Громадяни! Зголошуйтеся до почесної праці

МУЖІВ ДОВІРЯ »УКРАЇНСЬКОГО ВИДАВНИЦТВА« у КРАКОВІ.

В кожній місцевості один найсвідоміший, найбільш радий до праці громадянин потрібний на МУЖА ДОВІРЯ.

Просимо зголошуватись НАЙДАЛІ ДО 15. КВІТНЯ Ц. Р. При зголошенні подати свій короткий життепис та праці в минулих роках з посвідкою від місцевих установ та двома світлинами на леґітимацію.

Управа Видавництва напише свою відповідь, подасть вказівки та умовини праці.

Віримо, що свідомі значіння хвилини — підете з нами у праці для Української Нації.

Краків, у березні 1940.

»УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО«.

Господарський кутик.

Під які рослини треба збільшити посівну площу

Господар, приступаючи до весняних засівів, мусить добре призадуматися, які рослини він має посіяти цієї весни. — Коротко призадумаймося над тим. Кожне господарство мусить пристосуватися до вимог хвилини, — конюнктури, себто запотребування на такий чи інший продукт. І хоч не можна способу господарювання так легко зміняти, як це можна зміняти у фабричному промислі, все ж таки можна його у відповідний і розумний спосіб наставляти. — Якщо є запотребування на окремий рід рослин, що їх можна збути як сирівці, то легко можна це виконати. Однак, якщо є запотребування не на самі рослини, як такі, але треба їх щойно перетворити н. пр. пашні рослини на товщ, то це вже тяжча справа, бо вимагає деяких вкладів у годівельний матеріял. Але і це можна в кожному господарстві до деякої міри виконати і майже у кожному господарстві осягнути. Треба лише заздалегідь добре обдумати цю справу та робити її згідно з відповідним пляном.

Устійнюючи плян на цьогорічні засіви мусить, хлібороб запитати себе, який господарський продукт під теперішній час має найбільше запотребування і старатися його випродукувати у власному господарстві. Наш селянин мусить сьогодні тимбільше вести цілу свою господарку згідно з добре обдуманим пляном, бо живе у державі, яка все життя взяла в розумну форму; веде його з точно обдуманим до найменших подробиць пляном. Минув уже час великого хаосу, та безладдя, що панували всевладно в колишній польській державі на всіх ділянках життя, не тільки на господарській, себто від політичного починаючи, а на найменших клітинах господарського життя кінчаючи. Тому застановімся хвилину над тим, на що тепер є найбільше запотребування.

Отже кожному зрозуміле, що найбільше запотребування буде на мясо, товщі, на пашні промислові рослини. Все те може господар випродукувати у власному господарстві. Якщо говоримо про товщі то найперш треба взяти ростинні товщі. — **Господар повинен збільшити посівну площу під олійні рослини.** Отже тепер треба подумати над збільшенням посівної площі **під лен, коноплі, мак, соняшник, ріпак, ріпачок та сою.**

На наших землях удаються майже всі ті рослини. — Щож торкається лену, то можна управляти відповідні сорти на волокно і насіння, можна також управляти окремий сорт виключно на насіння. — Поширений у нас він дотепер на Холмщині та Підляшшю. — Управляли його у нас до тепер в розмірно малій кількости, виключно для власного ужитку. Збільшення посівної площі льну збільшить рентовність господарства.

За мало управляють до тепер у нас коноплю, маку, ріпаку, ріпачку, соняшника та сої. Дають ці рослини олій, деякі волокно, а крім цього дають макух, що необхідний при годівлі с.-г. тварин.

Зі збільшенням управи олійних рослин піднесе господар не тільки рентовність господарства, через їх згрошевлення, та покрие власне запотребування на товщі і волокно, але здобуде пашу для своїх тварин, що в головній мірі рішить про поплатність його господарства. Над збільшенням площі олійних рослин, повинен подумати сам господар і повинні працювати в тому напрямі українські хліборобські орґанізації, разом з українською кооперацією на місцях.

Другою вимогою теперішнього часу є збільшення продукції товщу, як молока і сала та збільшення продукції мяса. Щоб збільшити продукцію молока треба передусім подбати про пашу, а пізніше про відповідний годівельний матеріял. Годівельний матеріял, це справа більше складна, але збільшення кількости паші на власному господарстві залежить виключно від самого господаря і цим він зможе дуже багато зробити в напрямі збільшення кількости молока на власному господарстві.

Якіж то паші має збільшити наш селянин? Йде тут передусім про збільшення **окіпних** рослин, як буряки та бараболя, а в осені ріпа стернянка. Тому, що вже тепер є велика недостача насіння пашних буряків, треба заздалегідь подумати, щоб замість буряків у господарстві посадити більше бараболі, а в осени ріпи стернянки. Дальше треба збільшити кількість **зеленої паші** на власних господарствах, щоб худоба через ціле літо мала подостатком паші. — Тому треба посіяти подостатком всяких мішанок, конюшини, люцерни, соняшника на пашу. Справді за насіння сьогодні досить важко, тому не треба задоволятись, що насіння брак то й не треба сіяти цієї паші.

Але якщо бракне одного насіння, то можна посіяти іншу мішанку. В господарстві все знайдеться якесь насіння, щоб з нього можна висіяти мішанку для худоби. Щоб придбати більше сіна на зиму треба вже заздалегідь взятись за поправу сіножатей, яких в багатьох околицях подостатком. Отже треба засівати більше мішанок та скошувати їх сіно.

Якщо до цього взяти ще збільшення посівної площі ситних паш, то можна б без великих вкладів піднести рентовність господарства при допомозі розумного наладнання годівлі. Зі ситних паш входили би передусім під увагу **макухи олійних рослин**, та **кінський бобик**, що його в ніякому господарстві не повинно бракувати.

Зі збільшенням продукції сала та мяса вяжеться збільшення поголовя свиней в наших господарствах. Знову ж без випродукування паші у власному господарстві для самої годівлі, збільшення поголовя свиней миналось би з ціллю.

Тому збільшення паші в наших господарствах є вихідною точкою піднесення рентовности господарств і про це мусить памятати кожний український хлібороб.

Р. Г.

Українці!

Перед нами найбільш радісний день ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТА.

Ніхто — як ми не розуміє всієї глибини тієї події, ніхто — як ми — не відчуває всього чару цього приманливого слова ВОСКРЕСЕННЯ.

Тож і ніхто як ми — не прагне й не чекає приходу цього Воскресення! Не стрічатимемо Воскресення Христа разом з Рідними, Коханими, Знайомими. Будьмо ж хоч ДУХОМ РАЗОМ.

І ВІДСВЯТКУЙМО ЦЕ ВЕЛИКЕ СВЯТО СИМВОЛІЧНО — СПІЛЬНО!

Хай знаємо — ми і вони, що в цю хвилину

ПЯМЯТАЄМО ПРО СЕБЕ.

Привітаймо своїх Рідних, що далеко від нас, з оцим ВЕЛИКИМ ПРАЗНИКОМ на сторінках українського часопису! Хай це привітання, що може ДІЙДЕ І ДО НИХ, ВТІШИТЬ ЇХНІЙ СМУТОК, ЗЛАГІДНИТЬ БАНУВАННЯ, СТАНЕ МОЖЕ Й ПЕРШОЮ ВІСТКОЮ, ЩО МИ ЖИВІ, ВСПОКОЇТЬ І ВРАДУЄ.

Щоб дати змогу широкому загалові українського громадянства — дати вістку про Себе й привітати Своїх часопис »КРАКІВСЬКІ ВІСТИ« у свому Великодному числі міститиме на сторінках — СВЯТОЧНІ ПОБАЖАННЯ.

Побажання міститимемо в редакційній частині святочного числа.

ЦІНА ДО 10 СЛІВ 3 ЗОЛ. Кожне дальше слово 50 сот.

Належитість просимо посилати грошевими переказами, а текст побажання обовязково написати на відворотній сторінці переказу, що призначена на переписку. РЕЧИНЕЦЬ ДО 12. КВІТНЯ.

АДМІНІСТРАЦІЯ »КРАКІВСЬКИХ ВІСТЕЙ«.

„Український Консум“ у Кракові

За дозволом влади основано у Кракові кооп. „Український Консум“ з метою засобити всіх українців м. Кракова в усі предмети першої потреби, вперш у чергу харчеві продукти **і то по нормальних цінах.** Місяць тому, 27. лютого ц. р., відбулися вже загальні збори цієї кооперативи „Український Консум“, на яких вибрано надзірну раду та контрольну комісію. Н. Рада покликала негайно дирекцію, до якої ввійшов між іншими п. Альфред Козак та п. М. Бігун, яка поробила вже всі заходи, щоб кооп. „Український Консум“ урухомила свою діяльність вже в найближчих днях. У кооперативі зможуть поладнувати всі закупи тільки члени і то на основі картково**ї системи. Один уділ у кооп. „Український Консум“ 25 зол. і вписове 5 зол. Хто хоче закуповувати товари в кооп. „Український Консум“ ще для родини мусить вплатити найменше 2 уділи, себто 50 зол.** Уділи можна вплачувати підчас обіду в „Українському Касині“ п. О. Винницькому або п. А. Козакові (вул. Міхаловського ч. 4, пом. 6) від год. 13—15, або вечером від год. 5-тої до 7-ої у господарському рефераті при вул. Зеленій (раніше Сарого) ч. 26, пом. 5. Всі українці у Кракові повинні стати членами кооп. „Український Консум“ передусім у власному інтересі, виявляючи свою зорґанізованість.

З кооперативного життя
в Ястрабику

Наше село Ястрабик, новосандецького повіту, належало до занедбаних сіл. Але треба було свобіднішого подуву і село двигнулося свобідніше. Виявом того є велике число членів в новооснованій кооперативі, де знайшли спільну мову всі громадяни, яких досі старалися розсварювати польські „дипльомати“ в синіх і зелених однострох. Дуже гарно йде праця на освітніх курсах. Побажати б лише, щоб село не вгавало, а пішло далі на розпочатій дорозі праці.

НОВИНКИ

КАЛЄНДАР.

Березень:
29. Пятниця — Савина і Юл.
30. Субота — Олексія чол.
31. Неділя — 3 посту Хрест.
Квітень:
1. Понеділок — Берез. Хриз. і З.

НА ОЛЕКСІЯ чоловіка божого весна в улик заглядае, пчілка в поле вилітае.
На Олексія овес сіють.
Олексій чоловік божий, весну заворожив.
Олексій і снігом сіе і теплом віе.

—o—

— ДО П. Т. НАШИХ СПІВРОБІТНИКІВ І ДОПИСУВАЧІВ! Ми дістаемо дуже багато дописів, статтей, віршів, то що, з різних сторін рідньої землі. Це відрадне явище й тому ми радіемо, що впродовж так короткого ще часу появи нашого часопису звязок між редакцією і читачами помітно поширився, поглибився і затіснився. Всеж хочемо звернути увагу на одне: Просимо писати постійно, про всі прояви нашого національного життя на місцях. Одначе просимо писати правду, якаб вона не була, сумна чи радісна, але правду й тільки правду! Кожний допис мусить бути підписаний, бо непідписані дописи кидаемо до коша. Святочне число »Краківських Вістей« вийде в збільшеному обемі 25. квітня. Просимо проте шановних авторів, які бажалиб помістити свої статті в святочному числі »Кр. Вістей« прислати матеріяли найдалі до 15. квітня. Пізніше присланих статей не зможемо помістити у святочному числі.

— ДВІ ЗАЛІЗНИЧІ КАТАСТРОФИ В ХОРВАТІЇ. У Вел. Пятницю рим.-кат. обряду трапилося дві залізничі катастрофи, що на щастя не спричинили жертв у людях. Коло Іванічграду поспішний поїзд віхав на шлях, на якому маневрував вантажний поїзд і зударився з ним. До катастрофи дійшло тому, що машиніст внаслідок мряки не доглянув сиґналу »стій«. Багато подорожніх було ранених. Друга катастрофа трапилася коло Залюка, де скальна стіна впала на залізничий шлях саме тоді, як переїзджав поїзд. Машиніст не мав уже змоги здержати поїзду, але на щастя на краю камінної лявіни був мілкий пісок, що загамував поїзд так, що і в цій катастрофі обійшлося без жертв.

— НОВИЙ ЗАЛІЗНИЙ ШЛЯХ У СОВІТАХ. Совіти закінчили коштом 55 міліонів рублів будову нового залізничого шляху між Челябінськом на Уралі і Зінарская. Новий залізничий шлях лучить промислові центри Уралю з Орськом у західньому Казакстані та скорочуе дорогу між ...гільними теренами Караґанда і Челябінськом на 149 кільометрів.

— КАТАСТРОФАЛЬНІ ПОВЕНІ В ЮГОСЛАВІЇ. Виливи рік в Югославії, допливів Дунаю, прибрали велитенські розміри внаслідок припливу великої кількости води з гір. Рівень води в Дунаю піднісся на 5 метрів понад нормальний стан. Поля між Тисою і Дунаем заляті здебільша водою. В місцевости Залізна Брама вода забрала з надбережної дороги поштовий віз разом з конем і візником. Поштар ледви врятувався з життям.

= ФІНЛЯНДСЬКИЙ УРЯД, по підписанні мирового договору з СССР, призначив уже членів до граничної комісії, завданням кої буде визначити новий кордон. Комісія устійнить кордон безпосередньо по відході військових відділів. Покищо одночасно з висилкою ратифікаційних документів в ночі з пятниці на суботу 23. ц. м. Фінляндія відступила СССР. півостров Ганґое.

= ПРОПАВ БЕЗ ВІСТИ БЕЛЬҐІЙСЬКИЙ РИБАЦЬКИЙ КОРАБЕЛЬ. Бельґійський рибацький корабель »Г258«, що перед 14 днями виїхав на море пропав без сліду. Досі нема про нього ніяких вісток. Корабель мабуть затонув. Також затонув данський корабель »Хрістіянсборґ« 3770 тон містоти.

— ЗУДАР ЗАЛІЗНИЧИХ ПОЇЗДІВ НА ЛИТВІ. На залізночому шляху між Ковном і Вильном дійшло до важкої залізничої катастрофи. Ковенський особовий поїзд віхав через недогляд машиніста на замкнений шлях і зударився з другим поїздом. Зудар був такий сильний, що обі льокомотиви і три ваґони розбялися. В катастрофі згинули 3 особи, 20 було важко і лекше ранених

— ПОЇЗДИ З АЛЮМІНІЮ В ІТАЛІЇ. Перед кількома днями відбув свою першу подорож перший у світі поїзд, якого ваґони збудовані зі стопу алюмінієм. Поїзд відбув свою дорогу з Калябрії до Риму. Перша проба виказала, що ваґони збудовані з алюмінієм зовсім придатні і відповідають вповні свому завданню. Ваґони збудовані знаменито так, що майже не чути потрясень підчас їзди ні стукоту коліс. Найважнішою їх прикметою те, що вони дуже легкі. Коли дотеперішний ваґон мав пересічну вагу 45 тон, новий ваґон з алюмінієм важить ледви 33 тони. Будівництво ваґонів з алюмінієм звільняе Італію від закупу залізного сирівцю закордоном.

— НАСЛІДКИ МАСОВОГО ВІДВОРОТУ ФІНЛЯНДЦІВ З ЗАНЯТИХ ТЕРЕНІВ. У багатьох містах Фінляндії щораз то більше відчувають недостачу відповідної кількости харчів, зокрема у важкому під цим оглядом положенню находиться столиця Гельсінкі. Харчів забракло наслідком поспішного переселювання фінляндців з занятих совітами теренів до своеї батьківщини. Довіз харчів дуже утруднений тому, що всі поїзди перевозять переселенців.

— СМЕРТЬ ПІД КОЛЕСАМИ ТРАМВАЮ. У Варшаві, при трамваевій зупинці, біля східнього двірця, юрба людей зіштовхнула одну жінку невідомого прізвища під колеса трамваю. Жінка померла від важких ран. На одній з вулиць у Варшаві вискочив з трамваю 10-літний ученик так нещасливо, що впав під колеса. Хлопець помер від ран, заки прибув лікар.

— ПОДАТОК У КОРИСТЬ БІДНИХ. Президент Варшави підвищив на 100 відсотків всі податкові ставки від забав, розваг і видовищ, з винятком кін, яким підвищено податкову ставку тільки на 25 відсотків. Ввесь дохід від тих податків призначено на допомогу бідним Варшави.

— 12 ЖЕРТВ КАТАСТРОФИ В АНҐЛІЇ. Від вибуху у копальні вугілля в Мосфільд згинуло 8 вуглекопів, 4 виглекопи важко ранені.

— КАТАСТРОФА ЛІТАКА В КИТАЮ. Пасажирський комунікаційний літак, що відбував подорожі на шляху Мукден — Покін впав минулого тижня біля Пекіну і розбився. Вояки місцевої залоги, що поспішили з допомогою нещасливим подорожнім, видобули з під звалищ літака 6 трупів.

— БОРОТЬБА З ҐАНҐСТЕРАМИ В АМЕРИЦІ. Американській слідчій владі вдалося викрити вбивників які на доручення відомих американських бандитів — ґанґстерів вбивали свідків, що свідчили проти арештованих ґанґстерів. Поліція арештувала вже 7-ох таких убивників; впала на слід 20-тьох інших. М. ін. викрито 2-ох вбивників, які мають на своїй совісти злочини зперед 9 і 12 літами. Один засуджений жид Абарм Фрош запропонував свідкам одного вбивства 5.000 долярів якщо не будуть зізнавати проти підсудних жидів, членів ватаги вбивників.

— 40-ЛІТТЯ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ҐЕН. БРАВХІЧА. Дня 22. березня начальний командант німецької армії ґен. Бравхіч святкував 40-кові роковини своеї служби у війську. З цієї нагоди канц. Гітлер склав йому святочні побажання.

— 29 ЯПОНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ ЗГИНУЛО НА СТІЙЦІ. Від початку теперішньої японсько-китайської війни вислала Японія на фронт коло 2300 военних кореспондентів від усіх японських часописів, включно з фотоґрафами та фільмовими операторами. 29 журналістів згинуло на фронті виконуючи свій обовязок.

— ДЕМОНСТРАЦІЯ НІМЕЦЬКО-АМЕРИКАНСЬКОЇ ПРИЯЗНИ. З нагоди приїзду голови німецького червоного хреста кн. Кобурґа німецько-американська торговельна палата влаштувала величавий бенкет, в якому взяло участь понад 600 визначних представників з американських господарських, торговельних і наукових кол.

— ВЕЛИКА ПОВІНЬ У БЕЛЬҐІЇ. Ненадійне тепло й обильні дощі спричинили в Бельґії, зокрема в долинах більших рік, велику повінь. Цілі простори в околиці Амуже, Амеерусль і Ріссобі е залиті водою. Низка сіл відтятих від світа. На тих теренах діймаюче покривджені селяне, бо не можуть почати весних робіт у полі. Позем води постійно підноситься.

— СТРАШНИЙ ВИБУХ У МЕТАЛЮРҐІЧНІЙ ФАБРИЦІ. »Райтер« повідомляе, що минулої пятниці 22. ц. м. дійшло до страшного вибуху у металюрґічній фабриці в Чарльтоні, на полудневосхідньому передмістю Льондону. Підчас вибуху згинули три робітники.

Короткі вістки

= 28 ЖЕРТВ АНҐЛІЙСЬКОГО ТЕРОРУ В ІНДІЯХ. У Лягоре анґлійська поліція стріляла до релігійної процесії магометан, вважаючи цю процесію протианґлійською демонстрацією. Загальне число вбитих індійців сягае 28 осіб. У звязку з цим випадком анґлійська поліція перевела між орґанізаторами та учасниками процесії масові арештування. Досі арештували понад 100 осіб.

= ПОБАЖАННЯ ГІТЛЄРА ДЛЯ ЦІСАРЯ ІРАНУ. Канцлер Гітлер вислав привітну телеґраму до цісаря Ірану з нагоди великого національного свята »Наврук«.

= ГОЛЯНДСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ »ФЕБУС« (7.412 тон містоти) наїхав на міну недалеко полудневосхідніх берегів Анґлії. Від вибуху згинуло 7 моряків; корабель ушкоджений.

= РАТИФІКАЦІЯ СОВІТСЬКО-ФІНЛЯНДСЬКОГО ДОГОВОРУ. 21. березня предсідник ради народніх комісарів та нарком закордонних справ Молотов обмінявся з представниками Фінляндії мін. Пасіківі і Войома ратифікаційними грамотами мирного фінляндсько-совітського договору з 12. березня ц. р.

= НОВА ОРҐАНІЗАЦІЯ ІТАЛІЙСЬКОЇ АРМІЇ. В роковини фашистівської революції римська преса розписуеться широко про стан і вартість італійської армії. М. ін. преса оголосила новий законопроект про орґанізацію армії. В майбутньому італійська армія на матірних землях буде зорґанізована так: 1 ґенеральний штаб, 6 начальних команд армії, 21 корпусів, 1 вище командування альпейських частин, 35 ґенералів начального командування і 96 ґенералів дивізій.

= ФІНЛЯНДСЬКО-НІМЕЦЬКИЙ РОЗРАХУНКОВИЙ ДОГОВІР. Дня 12. ц. м. підписали представники Фінляндії й Німеччини розрахунковий договір про товаровий, грошевий і поштовий оборот між Фінляндією та Німеччиною. Дійшло вже також до наладнання правильного поштового обміну між Фінляндією і Швецією.

= МОСКВА ЗАПЕРЕЧУЄ. Анґлійські джерела поширювали вістки, немовби Совіти зголосили до Фінляндії домагання, що сягають далеко поза межі фінляндсько-совітського договору. Москва заперечила ці поголоски як найрішучіше. Знаменне, що про плянований оборонний союз між Швецією, Норвеґією і Фінляндією панує мовчанка. Шведська преса повідомляе, що становище Совітів до такого союзу неґативне.

= ҐРАТУЛЯЦІЇ ГІТЛЄРА ГРЕЦЬКОМУ КОРОЛЕВІ. З нагоди національного свята у Греції канц. Гітлер вислав грецькому королеві ґратуляційну телеграму, висловлюючи свої побажання для Греції.

ГОСТРА ВІДПОВІДЬ ІТАЛІЙСЬКОЇ ПРЕСИ.

= Рим. Італійська преса присвячуе дальше багато уваги зустрічі Мусолінія з Гітлером у Бренері. Вона стверджуе однозгідно, що Мусоліні не виступав підчас розмов у Бренері в ролі ангела мира. Більшість преси західніх великодержав — пише щоденник Телеґрафо — натякае про мирові наміри Мусолінія, що з поспіхом переїзджае цілий італійський півостров на те, щоб представити особисто фіog фірерові Німеччини мирні пропозиції. В дійсности ця зустріч не мала якоїсь міжконтинентальної місії, ні не вязалася з опрацьованим нібито італійським урядом пляном мира. До зустрічі у Бренері дійшло у звязку зі справами осі та у звязку зі союзом підписаним у травні 1939 р. Італійська преса підкреслюе дуже сильно питання створення справедливого стану в Европі та охорони італійських інтересів разом з інтересами Німеччини. Італія доведе свої збросння до досконалости, щоб забезпечити собі незалежність і оборонити свої життеві інтереси.

ЧОМУ УРЯД ДАЛЯДІЄ УСТУПИВ?

= Міляно. Італійська преса стежить пильно за подіями у Франції та присвячуе багато уваги причинам упадку кабінету Далядіе. За кілька днів — пише »Коріер деля Сера« — популярність Далядіе підупала до тої міри, що він вкінці не був всилі вдержати авторитету уряду на такому рівні — необхідному, щоб кермувати державою підчас війни. Далядіе впав жертвою совітсько-фінляндської війни.

= Білгород. Те саме стверджуе також югословянська преса. До упадку Далядіе причинився у великій мірі вислід фінляндсько-совітського конфлікту. Щоденник »Време« пише: призначення Рейно премієром і міністром закордонних справ означае ще більше й дальше затіснення співпраці між Анґлією та Францією. Прем. Рейно вважають мужем довіря анґлійського капіталу.

НОВИЙ „СТРАХ НА ДІТИ".

Під таким наголовком помістив »Фелькішер Беобахтер« з 21. ц. м. дотепну замітку про анґлійську »поміч загроженим країнам«.

»До багатьох народів — пише »Ф. Б.« — що ставилися прихильно до анґлійців, належать без сумніву також шведи. Саме тим дивнішим видаються останні щораз голосніші завваги в шведській пресі, неприхильні супроти анґлійців. І так штокгольмський »Афтонблядет« з 16. ц. м. в одній балачці на актуальну тему пише п. н. »Сьогодні« ось що:

»І тепер черга на Румунію дістати допомогу від Анґлії. Давніше страшили дітей комінярем. Тепер треба хапатися за щось інше, бо коміняра ніхто вже не боїться. Тепер треба вжити гірших погроз і казати так: »Якщо не будеш чемний тоді прийде Анґлія й оборонить тебе!«

Коли це не поможе, зовсім нічо не поможе — кінчить »Ф. Б.«

У трьох днях затонуло 32.000 тон

— Берлін. Начальна команда німецької армії повідомляє: На заході без важніших подій. Німецьке летунство перевело 22. III. ц. м. не зважаючи на сильне протиділання ворожих мисливських літаків і протилетунської артилерії численні розвідчі лети над Францією. На західньому фронті кілька ворожих літаків налетіли на німецьку територію. Німецький мисливський літак »Мессершміт« зістрілив на великій висоті одного англійського літака. У днях 22. і 23. березня ц. р. ворожі літаки нарушили кількакратно голяндський, бельґійський і люксембурський кордон.

23. III. Німецьке летунство не зважаючи на погану погоду перевело налети на північну частину Північного Моря. Німецькі морські сили осягнули в торговельній війні дальші успіхи. Отже за останні 3 дні затоплено ворожих або у службі ворога торговельних кораблів загальної містоти 32.694 тони.

З Ґенерал-Ґубернаторства

— ЦЕНТРАЛЯ ЗАСІВІВ У ҐЕНЕРАЛ-ҐУБЕРНАТОРСТВІ. Ген. Губернатор покликав до життя централю засівів на терені цілого Ген. Губернаторства. Централя співпрацюватиме з хліборобською централею. Ціль і завдання тієї централі многоважні, а саме постачати сільським господарствам необхідне насіння для засівів. У виконному розпорядку про створення тієї засівної централі підкреслено, що вона зорґанізована і буде засобльована в рямцях великонімецького - европейського терену. Обі складові частини, себто Ґенерал-Ґубернаторство і Німеччина матимуть великі користи з тієї взаїмної співпраці.

Тому теж в управі централі засівів у Ґенерал-Ґубернаторстві засідатимуть представники центральних хліборобсько-азсівних орґанізацій, які мають свій осідок у Німеччині. Всежтаки централя засівів у Ґенерал-Ґубернаторстві зберігатиме повну самостійність.

Завдяки створенню централі засівів, керманич відділу прохарчування і хліборобства матиме змогу розвязати всі важніші питання щодо поправи якости засівного збіжжа, продукції і розподілу зборів.

Обсяг завдань централі засівів у Ґенерал-Ґубернаторстві докладно зясовано так щодо внутрішного обороту, як і теж що до обміну з Німецькими хліборобсько-засівних орґанізацій, які власться осягнути якісно найкраще засівне збіжжа.

Оповістка

В НЕДІЛЮ, 31 ц. м. в год. 5 (17) відбудуться в домівці читальні »Просвіти«, Краків, Ринок 12, II. *АНКЕТНІ СХОДИНИ батьків у справі оснування в Кракові дитячого садку. З огляду на значіння справи запрошуємо всіх батьків гремільно явитися на сходинах.*

ОГОЛОШЕННЯ

Дрібні оголошення

Поширюйте наші видання!

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол., 1/12 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 отиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.

За Редакцію відповідає начальний редактор Л. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Кармелітська 34, II. Телефон 230-39.
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.

Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter L. Chomiak Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau, Karmeliterstrasse 34, II, Fernsprecher 230-39 Druck: „Nowa Drukarnia Dziennikowa", Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 102-79